Etablering af online Værdicentral

Projektets ide og aktiviteter

Skanderborg Kommune er som myndighed ansvarlig for håndtering af alt affald fra private i kommunen. Den daglige drift af området er overdraget til §60 selskabet Renosyd I/S, der i denne forbindelse står for alt kontakt med kunder på genbrugspladserne og kundeservicen i forbindelse med diverse indsamlingsordninger.

Skanderborg kommune ønsker sammen med Renosyd som driftsselskab og virksomheden Zitcom A/S at etablere en ny type genbrugsbutik; en online Værdicentral!

De private borgere i Skanderborg kommune, som i dag bruger de tre Værdiparker (genbrugspladser) i Skanderborg Kommune, skal nemt og bekvemt kunne aflevere deres funktionsdygtige produkter og materialer til direkte genanvendelse. Værdicentralen har til formål at gøre de produkter og materialer, som afleveres til dette formål, tilgængeligt for et stort publikum af interesserede købere via en moderne, brugervenlig web-portal. Et gennemgående ord i vores tankegang er, at det skal være nemt! Det skal være nemt at aflevere et produkt til salg i genbrugsbutikken, det skal være nemt at finde et produkt man ønsker at købe og det skal være nemt at handle og få fat i produktet efterfølgende. En decideret fysisk butik – en Værdicentral – vil evt. kunne etableres ved udgangen af projektet, hvis markedet er til stede.

Et særligt fokus for projektet vil være at udvikle samarbejdet med virksomheder og iværksættere, der arbejder med *upcycling* af affaldsmaterialer til produktet med højere værdi. Dette kan f.eks. være læder fra gamle sofaer til læderkorsetter eller gamle gulvbrædder, vinduesglas, metaldåser og elektronikskrot til brugskunst og smykker. Renosyd har via Værdiparkerne adgang til den "materialestrøm", som disse virksomheder har brug for.

Derudover skal der, som en del af projektet, fokuseres på det inkluderende arbejdsmarked, hvor det er muligt at skabe arbejdspladser til værdifulde nye medarbejdere, hvis ressourcer og kompetencer ikke lige passer ind på de gængse hylder. Den daglige drift af den nye online værdicentral vil kræve nye medarbejdere med kompetencer indenfor eksempelvis logistik, lagerstyring, prissætning, og kundehåndtering. Det beskæftigelsesmæssige aspekt vil blive håndteret igennem samarbejde med Kompetencecenter Skanderborg og Odder, idet Renosyd har indgået en virksomhedsaftale med dem om at skaffe mulige nye medarbejdere med de kompetencer Renosyd efterspørger.

Der er flere steder i Danmark etableret fysiske genbrugsbutikker, bl.a. i Åbenrå og Næstved, med varierende salgssucces, men der findes pt. ingen dedikerede online butikker til dette formål. Beskrivelse af den business-case, der kan sikre et forretningsorienteret samarbejde med upcycling virksomhederne, er ligeledes et nyt element der ikke er udviklet andre steder. Det er derfor forbundet med et relativt stort usikkerhedsmoment at etablere en online Værdicentral, da det pt. ikke er kendt om der kan generes nok omsætning og afledte positive effekter, herunder private Jobs eller nye iværksætter-virksomheder. Hverken Skanderborg kommune eller Renosyd kan iværksætte et projekt med den usikkerhed, hvilket er årsagen til at der søges støtte til design af logistik løsning, afklaring af tekniske krav og design af selve Web-shoppen.

Kortsigtede og langsigtede mål

Ideen med at etablere en online Værdicentral har – i lighed med Rethink Business - det langsigtede formål at bidrage til en bedre og mere bæredygtig håndtering af de begrænsede ressourcer, vi har til rådighed på jorden. Renosyd har formuleret affaldsstrategien i Skanderborg Kommune, som handler om at vi sammen med både private kunder og erhvervskunder, vil gå ***fra affald til værdi.*** Vi har allerede igangsat Mission Mulig, der involverer kunderne og motiverer dem til i videst mulig omfang, at afskaffe ordet affald og tænke ressourcer og værdier, når der er noget de ønsker, at skille sig af med. Alt arbejde i Renosyd udspringer fra EU's "affaldshierarki", som er grundlag for både national og EU-lovgivning. Når man studerer affaldshierarkiet vil man se at affaldsforebyggelse har den højeste vægt, men dernæst kommer direkte genbrug og genanvendelse. Affaldsforebyggelse og direkte genbrug er i tråd hermed gjort til et selvstændigt indsatsområde i Skanderborg Kommunes gældende affaldsplan. Etablering af en online Værdicentral er i fuld overensstemmelse med både EU's og nationale målsætninger samtidigt med at den bidrager til at opfylde affaldsstrategien i Skanderborg Kommune om at gå fra affald til værdi.

De mere kortsigtede mål i projektet er først og fremmest at få etableret en online Værdicentral med høj brugervenlighed, så der indenfor de første 12 måneder har været mere end 1000 unikke kunder inde og købe et eller flere produkter.

Det vil i projektperioden blive evalueret om der på baggrund af webbutikken kan etableres en egentligt fysisk butik, der sammen med den online Værdicentral kan øge salget af genanvendelige produkter og materialer. Projektet vil søge at finde en optimal løsning, som øger genbrug uden at være konkurrenceforvridende ift. nødhjælpsorganisationerne, der driver genbrugsbutikker. Men som optimalt set kan opfattes som et supplement til disse virksomheder.

Det er også en klar målsætning at etableringen af Værdicentralen skal skabe nye jobs i Skanderborg kommune i første omgang, mens det på mellemlangt sigt er hensigten at eksportere konceptet til andre kommuner og driftsselskaber som måtte være interesserede i direkte genanvendelse af værdifulde materialer og produkter.

Bidrag til den cirkulære økonomi

Sortering af affald og efterfølgende genanvendelse i nye produkter er en vej frem, der skal fokuseres meget mere på i fremtiden, men også den direkte genbrug af funktionsdygtige materialer og produkter bør øges. Direkte genbrug af et produkt eller materiale, har den fordel overfor genanvendelse ved f.eks. omsmeltning af metal eller glas, at der i udgangspunkt ikke skal tilføres energi til processen.

Et oplagt sted at implementere direkte genbrug af funktionsdygtige materialer og produkter er på de danske genbrugspladser – eller værdiparker hos Renosyd – hvor den danske befolkning årligt afleverer ca. ½ ton materialer per indbygger til genanvendelse, forbrænding og deponi. En stor del af de mængder der afleveres på genbrugspladserne består af produkter, der for ejeren ikke længere har den ønskede nytteværdi, men som stadig fungerer som oprindeligt tiltænkt. Det kan være en fladskærm der opleves som værende for lille eller med for dårlig billedkvalitet, en cykel der har for få gear eller legetøj som børnene er vokset fra. Alt sammen produkter der stadig fungerer, men som ejeren ønsker at skille sig af med.

Dette er en oplagt måde at bidrage til udbredelsen af den cirkulære økonomi, idet materialer og produkter på denne måde forbliver inde i det økonomiske og materialemæssige kredsløb i længere tid, inden det evt. udtages til genbrug på mere traditionel vis.

Perspektiver for erhvervsudvikling

Skanderborg Kommune vil i sine udbud og indkøbsaftaler vægte produkter, som er designet til, eller bidrager til, genbrug af produktet/materialerne. Det er således kommet ind i kommunens "Principper for indkøb", at der skal ske en bevidst inddragelse af miljøhensyn ved udbud.; og at dette kan være i forhold til muligheder for genanvendelse og vugge til vugge princippet. Ved nybyggeri og større renoveringer i det kommunale byggeri er der også fokus på råstoffer, når der skal købes byggematerialer. Her skal vælges genbrugsmaterialer og/eller produkter, som kan skilles ad, så enkeltdelene kan genbruges, og byggematerialer, som efter endt brug skal i varigt deponi, må ikke anvendes. (Se mere under punktet "Kommunens rolle")

Skanderborg Kommune vil gennem det ansøgte projekt sørge for at der implementeres en ny grøn løsning i kommunens indkøbspolitik på affaldsområdet. Renosyd er Skanderborg Kommunes leverandør af affaldsløsninger til privatkunder. Gennem projektet vil der skabes et øget direkte genbrug af materialer og produkter fra Værdiparker i Skanderborg Kommune og dette vil bidrage til at Skanderborg Kommunes løsninger på affaldsområdet bliver endnu grønnere og mere bæredygtige i fremtiden

Det forventes, at et succesfuldt projekt vil have en positiv effekt på erhvervsudviklingen i Regionen. Der er forhåndsudtrykt stor interesse for konceptet, så det kan med rimelig sikkerhed udbredes til andre kommuner og affaldsselskaber i Regionen. På denne måde vil projektet både bidrage til at holde endnu flere produkter og materialer inde i materialekredsløbet, samtidigt med at det har potentialet til at skabe en række arbejdspladser. Det estimeres, at der i kommuner og affaldsselskaber i Regionen, er potentiale til at skabe ca. 25 nye jobs, hvis den online værdicentral udrulles fuldt ud.

Det forventes også, at en succesfuld etablering af en online Værdicentral vil bidrage til at understøtte etableringen af nye arbejdspladser i det private erhvervsliv. En række af de materialer, såsom træ, tekstiler, læder og metal, som afleveres på Renosyds værdicentraler i dag, har en stor potentiel værdi for virksomheder der arbejder med *upcycling* af affaldsmaterialer til højere værdi produkter. Denne type af virksomheder har i det seneste år set en stor opblomstring (social-økonomiske virksomheder, små opstartsvirksomheder, kunstnere, etc.). Alle disse virksomheder har det til fælles, at de skaber nye produkter som har en højere værdi end det kasserede materiale havde, såfremt det var blevet genanvendt eller energiudnyttet.

Herudover vil der blive samarbejdet med private initiativer og virksomheder, der vil fokusere på at reparere og istandsætte kasserede produkter på markedsvilkår. Reparation af defekte genstande er for mange gået af mode, men en del effekter vil med den rigtige viden og håndværksmæssige baggrund kunne renoveres eller repareres i stedet for at blive omsmeltet eller forbrændt. Effekter fra Værdiparkerne kan frasorteres med henblik på at ”give dem en kærlig hånd”, så de kan bruges igen. Det kan f.eks. være en trillebør, en cykel eller en gammel spade, der renses for rust og males op.

Skanderborg Kommune har gennem Renosyd en lang række efterspurgte materialer til rådighed, da de afleveres i Værdiparkerne, men de udnyttes ikke i nær den grad der er potentiale til. Renosyd har allerede etableret en række specialiserede samarbejder med denne type private virksomheder, men ved etableringen af en online Værdicentral, vil det gøre det muligt at udvide konceptet og bringe interessante materialer og produkter ud til en større målgruppe af potentielle kunder.

Inddragelse af private virksomheder

Private virksomheder der arbejder med *upcycling* af materialer og produkter, såsom *Living By Heart* og We-Re og kunstnerkollektiver, vil også blive inddraget i design og driftsfasen af projektet. Formålet er at modtage deres input til hvorledes en optimal løsning ser ud, således at den mest brugervenlige løsning kan blive designet. Derudover vil de mindre private virksomheder, såsom *Living By Heart*, WE-RE, og andre *upcyclere*, være forventede aftagere af de indsamlede produkter og materialer til direkte genbrug i forbindelse med deres produktion af nye interessante produkter.

Private virksomheder og initiativer med interesse i reparation og istandsættelse af gamle produkter vil i så høj grad som muligt blive inddraget, så der kan bringes nyt liv til gamle produkter. Der skal i projektperioden findes en acceptabel måde at afregne for de effekter som virksomhederne har interesse i, således at alle virksomheder har lige vilkår til at købe interessante effekter. Det er vigtigt at sørge for, at der ikke opstår konkurrenceforvridende forhold.

Udviklingen af den online Værdicentral vil ske i et tæt og forpligtende samarbejde med Skanderborg virksomheden Zitcom A/S. Zitcom har bl.a. specialiseret sig at tilbyde brugervenlige webshops til det danske marked og vil som en del af projektet på basis af denne erfaring udvikle en skræddersyet webshop til i første omgang Renosyd, således at den online Værdicentral kan blive etableret. Det udviklede webshop produkt vil blive udviklet således, at det kan tilpasses og anvendes af andre kommuner og affaldsselskaber i Regionen med et minimum af arbejde.

Kommunens rolle

Gennem projektet vil der blive skabt arbejdspladser for mennesker med nedsat arbejdsevne, der ikke passer ind på de normale hylder i andre virksomheder eller som har behov for en arbejdsprøvning til at afgøre hvilken retning de skal i deres fremtidige arbejdsliv. Det ansøgte projekt bidrager hermed også til at skabe et rummeligt og inkluderende arbejdsmarked, hvilket er helt i tråd med Skanderborg Kommunes strategi på området.

Ifølge Skanderborg Kommunes Agenda 21 strategi ”vil Skanderborg Kommune tilstræbe mindre miljøbelastning forårsaget ved indkøb og søge at øge genbrug og genanvendelse”.

I Politik for fremtidens kommunale byggeri i Skanderborg Kommune er råstoffer et særligt indsatsområde, hvor nogle af retningslinjerne lyder: ”Man skal vælge de produkter, som kan skilles ad, når de smides væk, så enkeltdelene kan genbruges”. ”Genbrugsmaterialer skal anvendes, hvor det er relevant”, og ”Byggematerialer, som efter endt brug skal i varigt deponi, må ikke anvendes.”

I Skanderborg Kommunes Principper for indkøb og udbud er en målsætning om bæredygtighed, således at der skal ske en bevidst inddragelse af miljøhensyn ved udbud. ”Dette kan være i forhold til […] muligheder for genanvendelse og vugge til vugge princippet”.

Samarbejde

Som en vigtig del af projektet vil Skanderborg Kommune, assisteret af Renosyd, sørge for at inddrage relevante interessenter i designet af håndtering af genbrugsmaterialerne og af den online værdicentral. Dette vil både involvere udvalgte private borgere og en række erhvervsvirksomheder der tænkes at have interesse i projektet.

Der vil blive taget særligt hånd omkring dialogen med nødhjælpsorganisationerne i lokalområdet, der har etableret fysiske genbrugsbutikker. Den påtænkte online værdicentral vil som udgangspunkt ikke flytte forretning fra de fysiske genbrugsbutikker, men i stedet bidrage til at øge markedet for genanvendelige produkter og materialer. De produkter der påtænkes solgt i den online Værdicentral vil være effekter, som de private borgere i Skanderborg Kommune afleverer, når de besøger Værdiparken. Langt størstedelen af disse effekter ville ellers være røget til omsmeltning eller forbrænding, da der er begrænset interesse fra frivillige organisationer, der ønsker at afhente disse effekter fra værdiparkerne. Kommunikationen til de fysiske genbrugsbutikker vil i projektperioden blive varetaget af Renosyd på vegne af Skanderborg Kommune.

Det skal gennem dialog og målrettet kommunikation sikres, at de private borgere i Skanderborg Kommune opnår en høj grad af kendskab til den online værdicentral, således at den bliver et attraktivt handelssted. Kommunikationsopgaven vil hovedsageligt varetages af Renosyd, da Renosyds Værdiagent har en høj grad af genkendelighed i lokalområdet og derfor er velegnet som kommunikationsplatform for den nye Værdicentral.

Derudover vil der blive samarbejdet med de få andre kommuner, hvor der er etableret fysiske butikker til salg af genanvendelige materialer, således at deres erfaringer med drift af en fysisk butik kan bruges til at udvikle den online Værdicentral.

Projektledelse og organisering

Projektejer og ansvarlig for projektet er klimakoordinator Susanne Skårup fra Skanderborg kommune. Erhvervskundechef Sune Dowler Nygaard ved Renosyd I/S indgår som projektkoordinator.

Detaljerede arbejdspakker og tidsplan

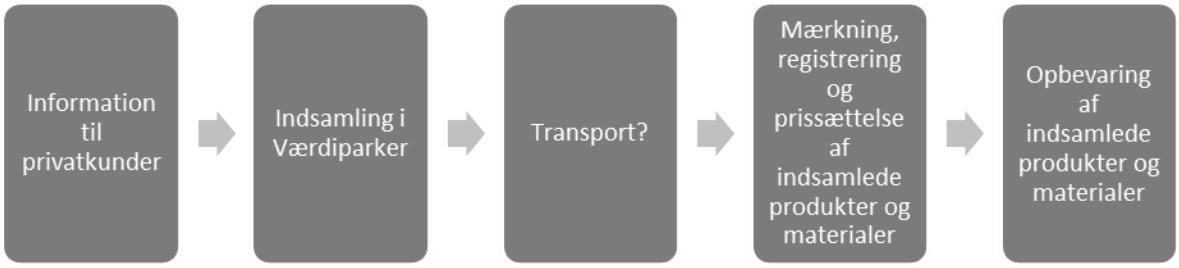
Fase 0: Projektledelse

Projektejer Susanne Skårup fra Skanderborg kommune varetager den daglige projektledelse i tæt samarbejde med projektkoordinator Sune D. Nygaard fra Renosyd.

Fase 1: Design af logistisk løsning

Den logistiske løsning med hvorledes en online Værdicentral i det daglige skal struktureres, skal beskrives i fase 1 af projektet. Der vil blive fokuseret på følgende elementer:

- Hvordan skal kunderne kunne aflevere materialer og produkter til direkte genanvendelse i Renosyds værdiparker? Er det kun effekter, der aktivt afleveres, der kan indgå eller skal der være mulighed for at produkter med en særlig høj værdi aktivt indsamles af Renosyd**?**
- Hvorledes skal opbevaringen af de indsamlede effekter i det daglige varetages i Værdiparkerne?
- Skal der etableres en central opmagasineringsplads?
- Afklaring af den optimale transportløsning af indsamlede effekter fra Værdiparkerne til evt. central opmagasineringsplads.
- Afklaring af håndtering af defekte – men reparerbare – produkter.
- Dialog og etablering af netværk med Genbrugsvejledere, kunder og samarbejdspartnere om, hvorledes der bedst muligt udvikles en løsning, der tilgodeser partnerne i størst muligt omfang.
- Hvorledes håndteres betaling, udlevering, returneringer, etc. bedst og mest sikkert?

Figur 1. Skematisk gennemgang af elementer i den logistiske løsning – indsamling og logostik

Figur 2. Skematisk gennemgang af elementer i den logistiske løsning – salg og kundeservice

I fase 1 forventes det, at der skal ansættes en projektmedarbejder til at afklare ovenstående forhold.

Fase 2: Afklaring af tekniske krav til ny online Værdicentral

I fase 2 af projektet skal den online værdicentral elementer designes og beskrives, således at der udvikles en nem og kundevenlig portal. Dette arbejde vil involvere dialog og samarbejde med mulige kunder og samarbejdspartnere.

Fase 3: Design af webshop

Zitcom A/S vil i projektet varetage designet af den nye webshop på basis af de tekniske krav fremkommet i fase 2.

Fase 4: Implementering

På baggrund af arbejdet i fase 1-3 udrulles den etablerede online Værdicentral i fase 4. Implementeringen forventes foretaget således:

- Etablering af lagersystemer, herunder opmagasinering, lagerstyring, etc.
- Etablering af indsamling af effekter i Værdiparkerne, herunder opsætning af containere
- Etablering af transportsystemer
- Prissætning og vurdering af indsamlede effekter; herunder oprettelse i webshop
- Uddannelse af genbrugsvejledere i indsamling af relevante effekter; herunder informationsmateriale
- Informationskampagne til de private kunder og virksomheder i Skanderborg Kommune vedr. den nye Værdicentral
- Idriftsætning af ny webshop

Fase 5: Dialog, samarbejde og formidling

Det løbende samarbejde med interessenterne i projektet vil blive varetaget af Renosyd I/S.

Formidling af projektets resultater til de private borgere i Skanderborg Kommune vil blive håndteret af Renosyd I/S gennem Værdiagenten, Værdibeviset og andre medier såsom bannerreklamer, biografspots og aktiviteter på de sociale medier. Endvidere påtænker Renosyd I/S at udarbejde en kort gennemgang af projektet til publikation i et relevant fagmedie, således at et succesfuldt projekt bliver kommunikeret til et bredt publikum. Kommunikationsvirksomheden *Master of Gravity* vil blive brugt som underleverandør i denne fase, således at der sikres en professionel kommunikationsstrategi.

Tidsplan:

Projektet forventes at starte op den 1. februar 2014 og er afsluttede ved udgangen af september 2014.

	Februar 2014	Marts 2014	April 2014	Maj 2014	Juni 2014	Juli 2014	August 2014	Sept. 2014
Fase 0	Løbende aktivitet i projektperioden							
Fase 1								
Fase 2								
Fase 3								
Fase 4								
Fase 5	Løbende samarbejde med interessenter							

Figur 3. Foreslået tidsplan for det ansøgte projekt.

Budget og finansiering:

Fase	Titel	Udførende leverandør	Afsatte ressourcer	Budget (kr.)	Ansøgt støtte
0	Projektledelse	Skanderborg Kommune Renosyd I/S		25.000 50.000	0 0
1	Design af logistisk løsning	Renosyd I/S	2 mandemåneder (nyuddannet AC)	60.000	60.000
2	Afklaring af tekniske krav til ny online Værdicentral	Renosyd I/S	2 mandemåneder (nyuddannet AC)	60.000	60.000
3	Design af webshop	Zitcom A/S	Prisestimat baseret på mange tidligere projekter	50.000	50.000
4	Implementering	Renosyd I/S	3 mandemåneder	90.000	0
5	Formidling	Renosyd I/S og Master og Gravity Skanderborg Kommune	Annoncer Tidsforbrug Tidsforbrug	50.000 75.000 10.000	0 0 0
Total				470.000	170.000

Tabel 1. Budget og Finansiering

Der søges om støtte til 36 % af projektets samlede udgifter, hvilket er under de maksimalt 50 % af det samlede budget som der kan søges til.

Skanderborg Kommune, den 31. oktober 2013